

Dėl Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo (PVMĮ)

LR Seimas priėmė [PVMĮ 62 straipsnio pakeitimo projektą](#), kuriuo numatoma, kad į PVM atskaitą bus galima įtraukti pirkimo arba importo PVM už M1 klasės elektromobilį, jeigu M1 klasės elektromobilio vertė neviršija 50 000 eurų (įskaitant PVM).

Įsigaliojimas nuo 2023 m. sausio 1 d.

Įstatymo pakeitimą dar turės pasirašyti Prezidentas.

Tikimasi, kad šis PVMĮ pakeitimas paskatintas juridinių asmenų autoparko atnaujinimą, įsigyjant draugiškus gamtai automobilius be subsidijų iš valstybės.

Dėl atsiskaitymo grynaisiais pinigais

VMI, vadovaudamasi Atsiskaitymų grynaisiais pinigais ribojimo įstatymu, priėmė „[Pranešimo apie gautus \(priimtus\) atsiskaitymus ir / ar bet kokius kitus mokėjimus pagal sandorį grynaisiais pinigais PRC915 formos, papildomo lapo PRC915P formos užpildymo ir pateikimo taisyklės](#)“.

Taisyklės taikomos, kai tarpusavio atsiskaitymai, taip pat bet kokie kiti mokėjimai pagal sandorį, negali įvykti negrynaisiais pinigais, nes šių atsiskaitymų ar mokėjimų vietoje mokėjimo paslaugų teikėjai neteikia reikalingų paslaugų, o pagal sandorį būtina atsiskaityti nedelsiant.

Numatyta, kad asmenys turės pateikti VMI informaciją apie jų gautus (priimtus) atsiskaitymus ir / ar bet kokius kitus mokėjimus pagal sandorį grynaisiais pinigais, kai tenkinamos visos šios sąlygos:

- atsiskaitymas ir / ar bet koks kitas mokėjimas pagal sandorį vykdomas grynaisiais pinigais;
- atsiskaitymo ir / ar bet kokio kito mokėjimo pagal sandorį suma viršija 5 000 eurų arba šią sumą atitinkančią sumą užsienio valiuta;
- tarpusavio atsiskaitymai, taip pat bet kokie kiti mokėjimai pagal sandorį negali įvykti negrynaisiais pinigais dėl to, kad šių atsiskaitymų ar mokėjimų vietoje mokėjimo paslaugų teikėjai neteikia reikalingų paslaugų;
- atsiskaityti pagal sandorį būtina nedelsiant.

Taisyklės netaikomos, kai nepradėti, taip pat pradėti, bet nebaigti tarpusavio atsiskaitymai ir / ar bet kokie kiti mokėjimai grynaisiais pinigais vykdomi pagal sandorius, sudarytus iki 2022 m. spalio 31 d.

Numatyta, kad Lietuvos fiziniai ir juridiniai asmenys visais atvejais pranešimą teikia elektroniniu būdu per EDS.

Pranešimas VMI turi būti pateiktas per 10 kalendorinių dienų nuo grynųjų pinigų gavimo (priėmimo). Pranešime pateikiama informacija apie per vieną kalendorinę dieną gautus (priimtus) atsiskaitymus ir / ar bet kokius kitus mokėjimus grynaisiais pinigais.

Be to, nustatyta, kad jeigu asmuo taisyklių nustatyta tvarka ir terminais pranešimo nepateikė, tokiais sandoriais negali būti pagrindžiami jo turto įsigijimo ir pajamų gavimo šaltiniai.

Atitinkamai, VMI paskelbė naują [dažniausiai užduodamų klausimų apie atsiskaitymus grynaisiais pinigais](#) skiltį.

Įsigaliojo nuo 2022 m. spalio 21 d.

Dėl finansinių sunkumų turinčių nuo energetinės krizės nukentėjusių mokesčių mokėtojų

Priimtas „[Finansinių sunkumų turinčių nuo energetinės krizės nukentėjusių mokesčių mokėtojų, kuriems taikomos mokestinės pagalbos priemonės, kriterijų nustatymo ir administravimo tvarkos aprašas](#)“.

Apraše nurodyta, kad juridiniai ir fiziniai asmenys, pageidaujantys pasinaudoti mokestine pagalba, ne vėliau kaip **iki 2023 m. vasario 28 d.** turi pateikti VMI finansinių sunkumų turinčio nuo energetinės krizės nukentėjusio juridinio ar fizinio asmens paraišką taikyti mokestinės pagalbos priemones. Apraše nustatyti konkretūs kriterijai, kuriuos atitinkantys juridiniai ar fiziniai asmenys galės tikėtis mokestinės pagalbos.

Mokestinės pagalbos priemonės taikomos mokestinei nepriemokai, susidariusiai nuo 2022 m. spalio 7 d. iki 2023 m. balandžio 30 d.

Aprašo nuostatos netaikomos administruojant baudas už administracinius nusižengimus ir prievoles pagal vykdomuosius dokumentus.

Numatyta, kad juridiniai ir fiziniai asmenys mokestinę nepriemoką, susidariusią nuo 2022 m. spalio 7 d. iki 2023 m. balandžio 30 d., netaikant išieškojimo veiksmų, gali sumokėti iki 2023 m. balandžio 30 d. tuo atveju, jeigu jis nėra pateikęs prašymo sudaryti mokestinės paskolos sutartį (**MPS**), arba sumokėti MPS nustatytais terminais, bet ne vėliau kaip iki 2024 m. gruodžio 31 d., jeigu iki 2023 m. rugpjūčio 31 d. sudaroma MPS, dėl kurios sudarymo juridinis ar fizinis asmuo pateikė prašymą iki 2023 m. balandžio 30 d.

Be to, juridiniai ir fiziniai asmenys, sudarę MPS dėl mokestinės nepriemokos, kuri susidarė nuo 2022 m. spalio 7 d. iki 2023 m. balandžio 30 d., atleidžiami nuo MPS palūkanų už visą naudojimosi šia mokestine paskola laikotarpį, bet ne ilgiau kaip iki 2024 m. gruodžio 31 d. mokėjimo.

Įsigaliojo 2022 m. lapkričio 1 d.

[VMI informuoja](#), kad paraiškas jau galima teikti per Mano VMI (Paslaugos -> Kitos paslaugos).

Dėl kasos aparatų

Pakeistas įsakymas „[Dėl Lietuvos Respublikoje leidžiamų naudoti kasos aparatų ir prekybos \(paslaugų teikimo\) automatų modelių sąrašo bei Kasos aparatų ir prekybos \(paslaugų teikimo\) automatų modelių įtraukimo į šį sąrašą taisyklių patvirtinimo](#)“.

Pakeitimais:

- Numatyta išimtis, kuri leis pradėti naudoti naujo tipo kasos aparatus iki jo modelio ekspertizės, kurią turi atlikti Lietuvos metrologijos inspekcija, užbaigimo. Jei ekspertizė nebus užbaigta ir ekspertizės išvada VMI pateikta iki 2025 m. balandžio 30 d., tai kasos aparato modelio statusas bus pakeičiamas į „Suspenduotas“ ir jo naudojimas taps nebegalimas. Jei per 1 (vienerius) metus minėto kasos aparato modelio ekspertizė neatliekama ir VMI nepateikiama ekspertizės išvada, tai toks kasos aparato modelis išbraukiamas;
- papildyta, jog pareiškėjai kasos aparatų ir prekybos automatų modelių įtraukimo į sąrašą prašymus ir dokumentus, veikiančius gaminius ekspertizei atlikti pateikia ekspertinei įmonei jos nustatyta tvarka;
- įtvirtinta pareiškėjo pareiga bendradarbiauti su ekspertine įmone ir suteikti visą reikiamą informaciją, jai atliekant kasos aparatų ir prekybos automatų modelių ir jų dokumentacijos ekspertizę;
- taip pat atlikti kiti pakeitimai, būtini i.EKA projektui įgyvendinti.

Įsigaliojo nuo 2022 m. lapkričio 4 d.

Dėl Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo (GPMĮ) komentaro

VMI informuoja, kad papildė [GPMĮ 37 str. 1 dalies komentaro](#) 2.4 punkte pateiktą sąrašą pajamų mokesčio tarifų, taikomų dividendų, palūkanų ir honorarų apmokestinimui prie pajamų šaltinio, kurie nustatyti Lietuvos su užsienio valstybėmis sudarytose ir taikomose dvigubo apmokestinimo išvengimo sutartyse.

Taip pat pakeistas [GPMĮ 17 str. 1 d. 30 punkto \(pajamų iš finansinių priemonių pardavimo ar kitokio perleidimo nuosavybėn neapmokestinimas\) komentaras](#).

Paaiškinta, kad lengvata taikoma ne pagal kiekvieną atskirą sandorį gyventojų gautoms pajamoms, o bendrai per mokestinį laikotarpį gautų pajamų iš finansinių priemonių (FP) pardavimo / perleidimo ir išvestinių finansinių priemonių (IFP) realizavimo sumai.

Taip pat nurodyta, kad pajamos iš IFP realizavimo apskaičiuojamos už tą mokestinį laikotarpį kada baigiasi arba nutraukiamas sandoris dėl kurio buvo sudaryta IFP arba kai pinigai įskaitomi į maržinę sąskaitą ir gyventojas gali disponuoti turimomis lėšomis.

Investicinio fondo panaikinimo atveju gyventojų gautos pajamos priskiriamos apmokestinamosioms pajamoms, iš kurių gali būti atimtos tik GPMĮ 19 straipsnyje nurodytos išlaidos.

Be to, pakeistas [GPMĮ 17 str. 1 d. 5 punkto \(kompensacijų neapmokestinimas\) komentaras](#). Jame patikslintas pavyzdys dėl kompensacijos už kilnojamojo pobūdžio arba atliekamą lauko sąlygomis darbą:

- kai teisė į kompensaciją įgyta už faktiškai dirbtą tokio pobūdžio darbo laiką už laikotarpį iki 2022 m. spalio 30 d. (imtinai), pajamų mokesčiu neapmokestinama 50 proc. nustatyto dydžio neviršijanti kompensacijos suma;
- kai teisė į kompensaciją įgyta už laikotarpį nuo 2022 m. lapkričio 1 d. iki 2023 m. gegužės 31 d. (imtinai) – 30 proc. nustatyto dydžio neviršijanti kompensacijos suma.

Projektai

Dėl Pelno mokesčio įstatymo (PMĮ)

Parengtas [PMĮ 12 ir 30 straipsniu](#) pakeitimo projektas, kuriuo siūloma tiksliau apibrėžti pelno mokesčio lengvatos subjektus, tai yra nustatyti, kad PMĮ 12 ir 30 straipsniuose vartojama sąvoka „akcija“ apimtų ne tik turimas teisės į rizikos ir privataus kapitalo subjektų paskirstytinojo pelno dalį bet ir ribotos civilinės atsakomybės užsienio vieneto dalis, jei šiame užsienio vienete iš dalių formuojamas įstatinis kapitalas bei šis užsienio vienetas yra pelno ar tapataus jam mokesčio mokėtojas.

Projekto aiškinamajame rašte nurodyta, kad toks pakeitimas pagerintų investicinę aplinką ir konkurencingumą.

Siūlomas įsigaliojimas nuo 2023 m. sausio 1 d.

Dėl Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo (PVMĮ)

Parengtas [PVMĮ 19 straipsnio](#) pakeitimo projektas, kuriuo siūloma neteterminuotai taikyti 0 procentų PVM tarifą atlikėjų teikiamoms atlikimo paslaugoms.

Siūlomas įsigaliojimas nuo 2023 m. sausio 1 d.

Dėl Sveikatos draudimo įstatymo

Parengtas [Sveikatos draudimo įstatymo pakeitimo projektas](#), kuriuo siūloma nustatyti, kad jei asmenims, turintiems darbo santykius (arba santykius, savo esme atitinkančius darbo santykius), už kalendorinį mėnesį nėra apskaičiuota pajamų, nuo kurių skaičiuojamos privalomo sveikatos draudimo (PSD) įmokos, ir šie asmenys nevykdo jokios kitos veiklos, dėl kurios atsirastų prievolė patiems (už juos) mokėti PSD įmokas kaip kitai draudžiamųjų asmenų kategorijai priklausantiems asmenims, taip pat jei asmenys nėra draudžiami valstybės lėšomis, iki kitų metų gegužės 1 d. už kalendorinį mėnesį, kurį pajamų neturėjo, jie privalo sumokėti 6,98 procento Vyriausybės patvirtintos minimaliosios mėnesinės algos, galiojančios mėnesio, už kurį mokama įmoka, paskutinę dieną, dydžio PSD įmokas.

Šios nuostatos karo Ukrainoje laikotarpiu nebūtų taikomos Ukrainos piliečiams, kurie įsidarbino iki 2022 m. vasario 24 d. ir kurie dėl karo Ukrainoje išvyko iš Lietuvos, suteikus jiems nemokamas atostogas ar kitaip atleidus juos nuo pareigų (išsaugant darbo vietą).

Siūlomas įsigaliojimas nuo 2024 m. sausio 1 d.

Dėl Nenuolatinio Lietuvos gyventojų metinės pajamų mokesčio deklaracijos

Parengtas VMI viršininko įsakymo „[Dėl Nenuolatinio Lietuvos gyventojų metinės pajamų mokesčio deklaracijos GPM314 formos, jos priedų GPM314A, GPM314B formų ir jų užpildymo ir pateikimo taisyklių patvirtinimo](#)“ pakeitimo projektas, kuriuo minėtos taisyklės išdėstomos nauja redakcija.

Taisyklėmis turės būti vadovaujama užpildant 2022 metų ir vėlesnių mokestinių laikotarpių deklaracijas.

Dėl Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo (GPMĮ) ir Pelno mokesčio įstatymo (PMĮ) komentarų

Parengtas [GPMĮ 17 str. 1 d. 60 punkto](#) ir [PMĮ 12 str. 19 punkto](#) (neapmokestinamas atlyginimas už visuomenės poreikiams paimtą žemę ir (ar) kitą turta) komentaro projektas.

Paaiškinama, kad gautam atlygiui priskiriama suma, kuri apskaičiuojama ir išmokama teisės aktų nustatyta tvarka už žemės ar (ar) kito turto paėmimą visuomenės poreikiams (pvz., išmoka už žemę pagal rinkos vertę, toje žemėje esančių sodinių, želdinių, medynų tūrio, negauto derliaus, įdėtų lėšų žemės ūkio produkcijai ir miškui auginti vertė, visi kiti savininko ir (ar) kito naudotojo nuostoliai, patirti dėl žemės sklypo ir jame statomų ar jau pastatytų statinių, įrenginių, dėl žemės sklype esančių sodinių ir želdinių paėmimo visuomenės poreikiams, taip pat iškelimo iš visuomenės poreikiams paimamo turto išlaidos; gautam atlygiui taip pat priskiriamas atlyginimas už nuostolius, patirtus, atliekant statybinius tyrimus).

Taip pat parengtas [GPMĮ 2 str. 12, 29 ir 34 dalių](#) komentaro pakeitimo projektas. Projekte patikslintos nuolatinės buveinės, individualios veiklos turto ir su darbo santykiais ar jų esmę atitinkančiais santykiais susijusių pajamų sąvokos.

Be to, pateiktas ir [PMĮ 17 str. 1 dalies 6.18 papunkčio, 22 str. 3 d. 2 punkto, 23 str. 2 d. 2 punkto](#) pakeitimo apibendrinto paaiškinimo (komentarų) projektas. Pateiktame projekte patikslinami aiškinimai, susiję su inventorizacija ir reprezentacinėmis išlaidomis.

Dėl Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo (PVMĮ) komentaro

Parengtas [PVMĮ 2 straipsnio komentaro](#) pakeitimo projektas, kuriuo tikslinama pelno nesiekiančio juridinio asmens sąvoka bei pateikiami atitinkami pavyzdžiai.

Projekte nurodoma, kad PVMĮ tikslais pelno nesiekiantys juridiniai asmenys yra juridiniai asmenys, kurie atitinka šiuos kriterijus:

- 1) jų veiklos tikslas nėra pelno siekimas. Juridinių asmenų veikla faktiškai turi atitikti šių organizacijų veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose ir įstatuose numatytiems tikslams ir atitinkamų veiklos sričių (pvz., socialinės, švietimo, mokslo, kultūros, sporto ir pan.) vykdymo reikalavimams;
- 2) jų pelnas pagal veiklą reglamentuojančius teisės aktus nėra skirstomas steigėjams ir (arba) veiklos dalyviams. Jeigu pelnas yra skirstomas, neatsižvelgiant į tai, kokia forma tai atliekama, toks juridinis asmuo nelaikomas pelno nesiekiančiu juridiniu asmeniu ir privalo apskaiciuoti, deklaruoti ir mokėti pridėtinės vertės mokestį PVM įstatymo nustatyta tvarka;
- 3) jeigu gaunama pelno, tai veikla iš kurios gaunamas pelnas, turi sudaryti nereikšmingą dalį visoje juridinio asmens veikloje.

Pranešimas

VMI informuoja, kad nuo 2022-09-16 pratęsus nepaprastąją padėtį Lietuvoje, t. y. jos dalyje - pasienio ruožuose ir pasienio kontrolės punktuose, lengvatinės nuostatos dėl paramos Ukrainai teikimo bei jos įforminimo nesikeičia ir lieka galioti nuo 2022 m. vasario 24 d., kai nepaprastoji padėtis buvo įvesta visoje Lietuvoje, taikomos nuostatos.

